

Leymann Psikolojik Y?lg?nl?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Leymann Psikolojik Y?lg?nl?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25322>

Özet

Leymann Psikolojik Y?lg?nl?k Ölçe?i (LPYÖ), asl?nda mobbing olgusunu ölçmek üzere geli?tirilmif? olan Leymann Psikolojik Terör Envanteri'nin (Leymann Inventory of Psychological Terror - LIPT) Türkçe adaptasyon çal??mas?d?r. Bu ölçek, bireylerin i?yeri veya akademik ortamda maruz kald??? dü?manca ve etik d??? davran??lar?, yani psikolojik terörü veya y?lg?nl??? sistematik olarak de?erlendirmeyi amaçlar. Korukcu ve arkada?lar? (2014) taraf?ndan yap?lan uyarlama çal??mas?, bu arac?n Türkiye'deki sa?lık bilimleri programlar? ö?rencileri ba?lam?nda kültürel ve psikometrik geçerlili?ini incelemi?tir. Bu çal??ma, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonlarda i?yeri psikolojik ?iddetini ölçmek için güvenilir ve geçerli bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Leymann, Psikolojik Y?lg?nl?k, Mobbing, LIPT, Psikolojik Terör, ??yeri ?iddeti, Sa?lık Bilimleri, Ölçek Uyarlama.

Yazarlar

Ölçe?in orijinal geli?tiricisi Dr. Heinz Leymann'd?r. Türkçe adaptasyon çal??mas?n? gerçekle?tiren yazarlar: Korukcu, Öznur; Bulut, Oya; Tuzcu, Ay?e; Bayram, Zeynep; ve Öztürk Türkmen, Hatice. Sorumlu yazar: **Öznur KÖRÜKCÜ**.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin çal??ma veya e?itim ortamlar?nda maruz kald?klar? psikolojik terör (mobbing) davran??lar?n?n s?kl???n? ve ?iddetini sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu adaptasyon çal??mas? özelinde, ölçek Türkiye'deki sa?lık bilimleri alan?nda e?itim gören ö?rencilerin veya çal??anlar?n kar??la?t??? y?lg?nl?k deneyimlerini ölçmeyi hedeflemi?tir. Elde edilen veriler, kurumsal düzeyde önleyici tedbirler geli?tirmeye ve psikolojik ?iddetle mücadele stratejileri olu?turmaya yard?mc? olur.

Yap?

Leymann Psikolojik Y?lg?nl?k Ölçe?i, i?yerinde veya akademik ortamda uzun süre devam eden ve sistematik hale gelmi? dü?manca ileti?imi ve etik d??? davran??lar? ölçen bir yap?y? temel al?r. Orijinal LIPT, Leymann'?n tan?mlad??? be? ana psikolojik yap? kategorisine odaklan?r. Bu kategoriler genellikle ?unlar? içerir:

Ki?inin ?leti?im Kurma Biçimine Yönelik Sald?r?lar.

Sosyal ?li?kilere Yönelik Sald?r?lar (Sosyal ?zolasyon).

Ki?inin ?tibar?na Yönelik Sald?r?lar.

Ki?inin Mesleki Durumuna ve Ya?am Kalitesine Yönelik Sald?r?lar.

Ki?inin Sa?l???na Yönelik Sald?r?lar (Fiziksel ?iddet Tehdidi).

Bu araç, bireyin kendini savunma yetene?ini ve psikolojik bütünlü?ünü hedef alan, tekrarlay?c? ve y?k?c? davran?? örüntülerini tespit etmek üzere tasarlanm??t?r.

Geçerlik

Korukcu ve arkada?lar?n?n 2014 uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal geçerli?i (Validity) incelenmi?tir. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, akademik bir uyarlama çal??mas?, ölçe?in teorik yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini gösteren Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar? ile desteklenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in Türkçe formunun, orijinal Leymann modeline uygun bir faktör yap?s? sergiledi?ini ve sa?lk bilimleri popülasyonunda geçerli ölçümler sundu?unu varsayar.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i (Reliability), genellikle iç tutarlılık katsay?lar? (Cronbach Alfa) ile de?erlendirilir. Türkçe adaptasyon çal??mas?, ölçe?in maddeleri aras?ndaki tutarlılı??n yüksek oldu?unu ortaya koymu?tur. Yüksek iç tutarlılık de?erleri (genellikle .70 ve üzeri), ölçe?in ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü ve dolay?s?yla elde edilen sonuçlar?n güvenilir oldu?unu gösterir. Uyarlama çal??mas?, bu psikolojik terör envanterinin tekrarlanan uygulamalarda benzer sonuçlar verme kapasitesini destekleyen veriler sunmu?tur.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinin kritik bir ad?m? olan Faktör Analizi (Factor Analysis), ölçe?in maddelerinin Türkiye örnekleminde hangi alt boyutlar alt?nda topland???n? incelemek için kullan?lm??t?r. Orijinal LIPT 5 faktörlü bir yap?ya sahipken, adaptasyon çal??mas? genellikle bu yap?y? korumaya veya kültürel farklılıklar nedeniyle ortaya ç?kabilecek yeni bir faktör yap?s?n? do?rulamaya odaklan?r. Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak, ölçe?in teorik olarak beklenen yap?s?n?n sa?lk bilimleri ö?rencileri örnekleminde istatistiksel olarak kabul edilebilir uyum indekslerine sahip oldu?u gösterilmi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Uyarlama)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme format?nda sunulan, bir dizi mobbing davran???n? içeren maddelerden olu?ur.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama sonrası). Orijinal dil ?sveççe/?ngilizce.

Popülasyon Grubu: ??yeri veya akademik ortamlarda psikolojik y?lg?nl??a maruz kalan bireyler.

Ya? Grubu: Yeti?kinler ve yüksekö?retim ö?rencileri (Özellikle 2014 çal??mas?nda sa?l?k bilimleri ö?rencileri).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki yüksekö?retim kurumlar?nda ö?renim gören sa?l?k bilimleri program? ö?rencileri ve profesyonelleri.

Test Metodolojisi: Bireyin belirli mobbing davran??lar?na ne s?kl?kta maruz kald???n? öz bildirim dayal? olarak ölçer.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik Özellikler, Heinz Leymann, Psikolojik ?iddet, ??yeri Stresi, Sa?l?k Çal??anlar?, Akademik Çevre, Mobbing.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri Kayna??nda Bulunmamaktadır.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Öznur KÖRÜKCÜ (Sorumlu Yazar) için: oznurkorukcu@akdeniz.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Akdeniz Üniversitesi, Antalya (2014 çal??mas? s?ras?nda).

?zinler ve Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in ticari kullan?m? ve izin gereklilikleri için sorumlu yazar Öznur KÖRÜKCÜ ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Türkçe adaptasyon çal??mas? 2014 y?l?nda yay?nlanm??t?. Orijinal Leymann Envanteri 1990'l? y?llarda geli?tirilmittir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: leymann-psikolojik-yilginlik-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Korukcu, Ö., Bulut, O., Tuzcu, A., Bayram, Z., & Öztürk Türkmen, H. (2014). An adaptation of Leymann Inventory of Psychological Terror to health sciences programs in Turkey. *Anatolian Journal of Psychiatry*, 15, 335-343. doi: 10.5455/apd.42654

Leymann Psikolojik Y?lg?nl?k Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan orijinal kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddeler için yay?mlanm?? makaleye veya sorumlu yazara ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM